

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

**KRITERIJI ZA FINANCIJSKU POTPORU IZDAVANJU
ZNANSTVENIH KNJIGA I VISOKOŠKOLSKIH UDŽBENIKA**

2015.

Na temelju članka 39. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj: 150/11 i 12/13 - Odluka USRH), a vezano uz članak 108. stavak 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj: 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13 i 101/14 - Odluka i Rješenje USRH) te na prijedlog Povjerenstva za znanstveno-izdavačku djelatnost o izradi kriterija za određivanje financijske potpore za znanstveno-izdavačku djelatnost, ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

KRITERIJE ZA FINANCIJSKU POTPORU IZDAVANJU ZNANSTVENIH KNJIGA I VISOKOŠKOLSKIH UDŽBENIKA

I. OPĆE ODREDBE

I.

Ovim kriterijima utvrđuju se uvjeti i načini dodjeljivanja financijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika.

II.

Financijska sredstva za potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) utvrđuje sukladno osiguranim financijskim sredstvima u Državnome proračunu Republike Hrvatske.

Odluku o visini financijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika donosi ministar znanosti, obrazovanja i sporta (u daljnjem tekstu: ministar), odnosno ovlašteni predstavnik Ministarstva na temelju stručne i neovisne prosudbe Povjerenstva za znanstveno-izdavačku djelatnost (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje je savjetodavno tijelo ministra.

Stručna i neovisna prosudba obavlja se na temelju ovih kriterija.

III.

Odluka o financijskoj potpore koju Ministarstvo donosi, odnosno ugovor koji sklapa s korisnikom financijske potpore, obvezno sadrži svrhu, uvjete, rokove i način podupiranja.

Korisnik financijske potpore dužan je u impresumu sufinancirane knjige ili udžbenika navesti da su tiskani uz financijsku potporu Ministarstva.

IV.

Znanstvene knjige i visokoškolski udžbenici čije izdavanje podupire Ministarstvo moraju biti uređeni sukladno odredbama Međunarodnoga sustava jedinica (SI), hrvatskih i međunarodnih normi te odgovarajućih zakona i propisa.

II. FINANCIJSKA POTPORA ZNANSTVENIM KNJIGAMA I VISOKOŠKOLSKIM UDŽBENICIMA

V.

U skladu s ovim kriterijima, znanstvenom knjigom smatra se:

- znanstvena autorska knjiga jednog ili više autora koja donosi rezultate znanstvenih istraživanja;
- znanstvena urednička knjiga (zbirka tekstova jednog ili više autora, zbornik sa znanstvenoga skupa i sl.);
- znanstveno referentno djelo: enciklopedija, leksikon, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, povijesni pregled, arhivska građa i sl.;
- kritičko izdanje djela prema izvorniku, djelo na starohrvatskome i obrada starohrvatskih (staroslavenskih) jezika;
- djelo za promicanje znanosti (znanstveno-popularno djelo).

Visokoškolskim udžbenikom smatra se sveučilišni ili veleučilišni udžbenik sukladno rješenju odgovarajućeg povjerenstva, odnosno propisanoj proceduri odgovarajućeg učilišta.

VI.

Ministarstvo posebno potiče izdavanje izvornih znanstvenih djela hrvatskih autora, kao i prijevode onih djela sa stranih jezika koji pridonose razvoju hrvatske znanosti i visokog obrazovanja te razvoju znanstvene i stručne terminologije na hrvatskome jeziku.

VII.

Financijsku potporu mogu dobiti knjige i udžbenici koji su već dobili financijsku potporu Ministarstva ako je udio novoga sadržaja u izmijenjenom izdanju veći od 30%.

VIII.

Zahtjev za financijsku potporu izdavanju knjige ili udžbenika podnosi pravna osoba registrirana za nakladničku (izdavačku) djelatnost.

IX.

Zahtjev za financijsku potporu knjige ili udžbenika podnosi se na službenome obrascu (elektroničkome i papirnatome) koji obvezno uključuje:

- imena i prezimena autora ili urednika rukopisa;
- naslov i podnaslov na hrvatskome jeziku i jeziku izvornika (za prijevode);
- naziv izdavača ili nakladnika;
- način objave (tiskano izdanje - elektroničko izdanje);
- opseg u autorskim arcima;
- godinu i iznos financijske potpore Ministarstva za prethodno izdanje istog rukopisa (u slučaju da je riječ o izmijenjenome izdanju);
- iznos i izvor(e) dodatne financijske potpore izdavanju (ustanove iz sustava znanosti i visokog obrazovanja, druga ministarstva, drugi javni izvori, zaklade, privatni izvori, inozemni izvori, itd.) te
- detaljan prikaz svih troškova izdavanja.

Obvezni privitak službenom obrascu čine:

- tekst rukopisa;
- za visokoškolske udžbenike - rješenje odgovarajućeg povjerenstva ili učilišta;
- najmanje dvije recenzije sastavljene prema priloženim uputama (Elementi koje treba sadržavati recenzija znanstvene knjige ili visokoškolskoga udžbenika);
- izjava nakladnika o usklađenosti rukopisa s primjedbama recenzenata;
- izvadak iz Registra udruga Republike Hrvatske ne stariji od 90 dana do dana prijave na javni poziv (samo za udruge koje su nakladnici/izdavači publikacije).

Službeni obrazac zahtjeva za financijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika sastavni je dio ovih kriterija.

X.

Ministarstvo može imenovati dodatnog recenzenta ako Povjerenstvo utvrdi da se iz priloženih recenzija ne može valjano procijeniti vrsnoća i relevantnost rukopisa.

III. VREDNOVANJE ZNANSTVENIH KNJIGA I VISKOŠKOLSKIH UDŽBENIKA I ODREĐIVANJE VISINE FINANCIJSKE POTPORE

XI.

Pri odlučivanju o financijskoj potpori primjenjuju se sljedeći čimbenici:

1. Broj autorskih araka rukopisa (A)

Autorski arak određuje se kao tekst veličine 30.000 znakova, uključujući i razmake.

2. Čimbenik težine tiska (F_t)

- za običan tekst (bez posebnih tiskarskih zahtjeva) $F_t = 1,00$
- za tekst do 25% specifičnog sloga $F_t = 1,10$
- za tekst s 25 - 50% specifičnog sloga $F_t = 1,20$
- za tekst s 50 - 75% specifičnog sloga $F_t = 1,30$
- za tekst s više od 75 % specifičnog sloga $F_t = 1,40$

3. Priznati troškovi tiskanja po autorskom arku (T)

Priznate troškove tiskanja po autorskom arku utvrđuje Ministarstvo jedanput godišnje. Ako nije drukčije određeno, ti troškovi iznose 1.100,00 kuna za tiskano izdanje te 700,00 kuna za elektroničko izdanje.

4. Čimbenik vrste djela (F_v)

- znanstvena autorska knjiga jednog ili više autora $F_v = 1,2$
- visokoškolski udžbenik
  - sveučilišni $F_v = 1$
  - veleučilišni $F_v = 0,85$
- znanstvena urednička knjiga $F_v = \text{od } 0,85 \text{ do } 1$
- znanstveno referentno djelo: enciklopedija, leksikon, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, povijesni pregled, arhivska građa i sl. $F_v = 0,9$
- kritičko izdanje djela prema izvorniku, djelo na starohrvatskome i obrada starohrvatskih (staroslavenskih) jezika $F_v = 1$
- djelo za promicanje znanosti (znanstveno-popularno djelo) $F_v = 0,75$

5. Čimbenik izvornosti djela (F_i)

- izvorno djelo na hrvatskome jeziku $F_i = 1$
- prijevod
  - s klasičnoga ili neživoga jezika na hrvatski $F_i = 1$
  - s hrvatskoga jezika na drugi jezik $F_i = 0,85$
  - s drugog jezika na hrvatski $F_i = 0,65$
- prerađeno izdanje prethodno objavljenog djela $F_i = 0,5$

6. Čimbenik kvalitete i relevantnosti djela (F_k)

- izvrsno (A) $F_k = 1,4$
- vrlo dobro (B) $F_k = 1,15$
- dobro (C) $F_k = 0,90$
- nedovoljno za financijsku potporu (D) $F_k = 0$

Vrijednost čimbenika predlaže Povjerenstvo za znanstveno-izdavačku djelatnost.

XII.

Potpora se izračunava prema sljedećim formulama:

- predloženi iznos financijske potpore = $A \times F_i \times T \times F_v \times F_i \times F_k$ za $A \leq 25$
- predloženi iznos financijske potpore = $1/3 \times F_i \times T \times (A+50) \times F_v \times F_i \times F_k$ za $A > 25$

XIII.

Ministarstvo najmanje jedanput godišnje na svojim mrežnim stranicama objavljuje popis znanstvenih knjiga ili udžbenika koji su ostvarili pravo na financijsku potporu.

XIV.

Korisnik financijske potpore dužan je u roku od 30 dana od isteka roka za realizaciju dobivenih financijskih sredstava (koji iznosi 12 mjeseci, ako nije drukčije ugovoreno) dostaviti pisano izvješće o utrošenim financijskim sredstvima, a neutrošena financijska sredstva vratiti Ministarstvu i to najkasnije do isteka roka za dostavu izvješća. Osim ispunjenog obrasca izvješća o utrošenim financijskim sredstvima, korisnik financijske potpore dužan je istodobno dostaviti i preslike računa za tiskanje knjige ili udžbenika.

Uz financijsko izvješće dostavlja se i primjerak objavljenog djela koje Ministarstvo dostavlja NSK ili nekoj drugoj javnoj knjižnici iz sustava znanosti i visokog obrazovanja.

U slučaju da korisnik sredstava financijske potpore nije bio u mogućnosti pravodobno i potpuno ispuniti obveze preuzete dobivanjem financijske potpore, o tome je dužan pismeno obavijestiti Ministarstvo. Korisnik može predložiti promjene ugovora, o čemu konačnu odluku donosi Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

XV.

Ovi kriteriji stupaju na snagu danom donošenja.

Klasa: 402-07/15-01/00004

Ur. Broj: 533-19-15-0001

Zagreb, 4. svibnja 2015.

ELEMENTI KOJE MORA SADRŽAVATI RECENZIJ ZNAJSTVENE KNJIGE ILI VISOKOŠKOLSKOGA UĐŽBENIKA

- (1) Datum recenziranja.
- (2) Podaci o recenzentu:
  - ime i prezime
  - broj znanstvenika u Upisniku znanstvenika (prema tražilici na mrežnoj stranici: <http://www.mzos.hr/znanstvenik/znanstvenik.asp>) – osim za strane znanstvenike
  - ustanova zaposlenja
  - elektronička adresa
  - kratki životopis s popisom relevantnih radova, a koji recenzenta kvalificiraju za recenziju rukopisa.
- (3) Vrsta znanstvene knjige ili visokoškolskoga udžbenika prema sljedećoj klasifikaciji:
  - znanstvena autorska knjiga jednog ili više autora
  - visokoškolski udžbenik – sveučilišni ili veleučilišni
  - znanstvena urednička knjiga
  - znanstveno referentno djelo: enciklopedija, leksikon, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, povijesni pregled, arhivska građa i sl.
  - kritičko izdanje djela prema izvorniku, djelo na starohrvatskome i obrada starohrvatskih (staroslavenskih) jezika
  - djelo za promicanje znanosti (znanstveno-popularno djelo).
- (4) Izvornost djela prema sljedećoj klasifikaciji
  - izvorno djelo na hrvatskome jeziku
  - prijevod
    - s klasičnoga ili neživoga jezika na hrvatski
    - s hrvatskoga jezika na drugi jezik
    - s drugoga jezika na hrvatski
  - prerađeno izdanje prethodno objavljenoga djela.
- (5) Znanstvena ili stručna relevantnost teme djela.
- (6) Ciljna skupina kojoj je djelo primarno namijenjeno.
- (7) Društveni interes za objavom djela (s osobitim obzirom na relevantnost teme, interes znanstvene zajednice i postojanje tekstova o istoj ili srodnoj temi na hrvatskome jeziku).
- (8) Prikkladnost pristupa/metodologije djela.
- (9) Prikkladnost jezika, stila, bibliografskih normi i didaktičkih pomagala.
- (10) Usklađenost nazivlja i jedinica s međunarodnim normama i mjeriteljskim propisima te pridržavanje hrvatskih pravila o pisanju mjernih jedinica.
- (11) Znanstveni doprinos djela.
- (12) Kritičke primjedbe recenzenta sa savjetima za popravljivanje rukopisa.
- (13) Mišljenje o opravdanosti objavljivanja novog izdanja (s jasnim očitovanjem o tome sadrži li djelo najmanje 30% novoga sadržaja u odnosu na prethodno izdanje).
- (14) Konačno mišljenje o djelu i preporuka za Povjerenstvo.

Napomena: Recenzija treba sadržavati sve navedene elemente (osim elemenata 10, 11 i 13 za neke vrste djela), međusobno odvojene i označene bročjanom oznakom. Da bi recenzija bila vjerodostojna, podaci navedeni u pojedinim stavkama trebaju biti točni i provjerljivi, a vrijednosne tvrdnje potkrijepljene argumentima i citatima. Nepotpuno, nestručno ili nejasno napisane recenzije Povjerenstvo neće uzimati u obzir. U slučaju dvojbe Povjerenstvo će zatražiti dodatnu recenziju predloženoga rukopisa.